

۲۰. بنا به اعتقاد فارابی، مهم ترین تفاوت مدینه جاهله با مدینه فاضله چیست؟ مهم ترین تفاوت مدینه جاهله با مدینه فاضله در هدف آن است. در مدینه جاهله هدف مردم فقط سلامت جسم و فراوانی لذت های دنیایی است. آنها گمان می برند که اگر به چنین لذت هایی دست یافتند، به سعادت رسیده اند و اگر دست نیافتند، به بدبختی افتاده اند.

درس دهم: دوره میانی

۱۰۲- القاب ابن سینا را در مشرق زمین و اروپا نام ببرید؟ در مشرق زمین: ابن سینا، ابوعلی سینا، شیخ

الرئیس، حجة الحق

در اروپا: اویسنا، اویسن، شاهزاده اطباء

از پر آوازه ترین حکما و دانشمندان ایرانی و از مشاهیر علم و حکمت در جهان به شمار می رود.

۱۰۳- ابن سینا مراحل رشد علمی و فلسفی خود را برای کدام شاگردش توضیح داده است؟ ابوعبید

جوزجانی

۱۰۴- روش ابن سینا در تحلیل مسائل فلسفی چگونه روشی است و پایه گذار این روش چه کسی است؟

روش عقلی و استدلالی. ارسطو این روش را پایه گذاری کرد و بعدها وارد جهان اسلام شد و ابن سینا آن را به اوج رساند.

۱۰۵- کدام فیلسوف مسلمان فلسفه مشایی را به صورت مدون و نظام مند ارایه کرد؟ ابوعلی سینا

۱۰۶- کامل ترین مرجع معرفی حکمت مشایی کدام اثر ابن سینا می باشد؟ قسمت الهیات شفا که در بردارنده فلسفه ابن سیناست، کامل ترین مرجع معرفی حکمت مشایی است و هم اکنون در حوزه های علمی و مراکز دانشگاهی از مهم ترین کتب فلسفی به حساب می آید.

۱۰۷- فرهنگ نامه پزشکی و شکل مختصر کتاب شفا به ترتیب کدام آثار ابن سینا می باشند؟ قانون-

نجات

۱۰۸- کدام اثر ابن سینا آخرین دیدگاه های وی در حکمت را شامل می شود و ابواب مختلف حکمت در

کدام اثر او مندرج می باشد؟ الف) اشارات و تنبیهات ب) دانشنامه علایی

۱۰۹- طبیعت در نظر ابن سینا چیست؟ مرتبه ای از هستی است که رو به مقصد خاصی دارد و این مقصد

در ذات عام طبیعت است.

۱۱۰- وجه تسمیه عالم طبیعت چیست؟ بدان جهت است که اجزای این عالم، هر کدام طبع و ذات خاصی دارند و خود این عالم به عنوان یک «کل» طبع و ذاتی دارد که منشأ و مبدأ حرکات و تحولات آن است.

۱۱۱- خداوند عالم طبیعت یا نظام احسن را برچه اساسی پدید آورده است؟ با لطف و عنایت خود.

۱۱۲- وجود حوادثی درعالم طبیعت همانند سیل، زلزله و پژمرده شدن برگ درختان در پاییز نشان گر چه چیزی می باشند؟

همگی در نظم کلی جهان تأثیر مثبت دارند و به کمال نهایی طبیعت کمک می کنند. مثلاً پاییز نقش ویژه ای در اعتدال طبیعت ایفا می کند.

۱۱۳- علم حقیقی یا واقعی چه تأثیری برعلما و دانشمندان می گذارد؟

تأمل در رابطه طبیعت با ماوراء طبیعت و خدا در کنار تحقیق در روابط پدیده ها، دانشمند و محقق را از ظاهر پدیده ها عبور می دهد و به باطن آن ها می رساند؛ آن ها را خشوع و خشیت در برابر حق و اوست دارد.

۱۱۴- سهروردی در کدام کتاب خود از شیوه مشائیان فراتر می رود و حکمت اشراق را پایه گذاری می کند؟
حکمة الاشراق

۱۱۵- سهروردی برای پایه گذاری حکمت اشراق کدام حکمت ها را احیا کرد؟

سهروردی در عین حال می کوشید حکمت استدلالی ابن سینا را با چاشنی کشف و شهود قلبی به کمال برساند، او با احیاء فلسفه نور و اشراق ایران باستان و تلفیق آن با عرفان اسلامی، حکمتی نو به نام «حکمت اشراق» را پایه گذاری کرد.

۱۱۶- مهم ترین بحث حکمت اشراق چیست؟ حکمت اشراق نوعی بحث از وجود است که تنها به نیروی عقل و ترتیب استدلال اکتفا نمی کند بلکه آن را با سیر و سلوک قلبی همراه می سازد.

۱۱۷- از نظر سهروردی تحقیق فلسفی فقط به شیوه استدلالی محض چگونه است؟

تحقیق فلسفی فقط به شیوه استدلالی محض و بدون رسیدن به قلب بی نتیجه است.

۱۱۸- از نظر سهروردی سیرو سلوک روحانی و قلبی به تنهایی چگونه است؟

سیرو سلوک روحانی و قلبی بدون تربیت عقلانی گمراه کننده می باشد.

۱۱۹- بنا به نظر قطب الدین رازی حکمت اشراق چگونه حکمتی است؟

حکمت اشراق، حکمتی است که اساس و بنیان آن اشراق است و اشراق نیز عبارت است از کشف و شهود و این حکمت همان حکمت شرقیانی است که اهل فارس بوده اند.

۱۲۰- سهروردی کدام مفهوم را به جای مفهوم « وجود » وارد فرهنگ فلسفی خود می نماید؟

براساس بیانی که شیخ اشراق از مفهوم اشراق دارد، مفهوم « نور » را به جای مفهوم « وجود » وارد فرهنگ فلسفی خود می کند. همه مباحث خود را پیرامون نور و مراتب آن و ظلمت و درجات آن ساماندهی می کند.

۱۲۱- منظور سهروردی از نورالانوار کیست؟

شیخ اشراق مبدأ جهان و خالق هستی را نور محض می داند و او را نورالانوار می نامد. اشیای دیگر از تابش و پرتو نورالانوار پدید آمده اند.

۱۲۲- از نظر سهروردی واقعیت اشیا چیست؟ هر واقعیتی نور است اما نه نور مطلق، بلکه درجه ای است از نور. پس تفاوت موجودات در شدت و ضعف نورانیت آن هاست.

۱۲۳- منظور از جغرافیای عرفانی شیخ اشراق چیست؟

مشرق جهان در جغرافیای سهروردی، نور محض یا محل فرشتگان مقرب است که به دلیل تجرد از ماده، برای موجودات خاکی قابل مشاهده نیست. مغرب کامل نیز جهان تاریکی یا عالم ماده است که بهره ای از نور ندارد. در میان مشرق محض و مغرب کامل، مغرب وسطی قرار دارد که در آن نور و ظلمت به هم آمیخته اند.

۱۲۴- حکیم متأله به چه کسی گفته می شود؟ آنان که هم در صور برهانی به کمال رسیده اند و هم به اشراق و عرفان دست یافته اند.

۱۲۵- جویندگان معرفت یا مدارج دانایی را از منظر شیخ اشراق نام ببرید؟

۱- آنان که تازه عطش و شوق معرفت یافته اند و جویای آن اند.

۲- آنان که در فلسفه اسلامی به کمال رسیده اند ولی از ذوق و عرفان بهره ای ندارند.

۳- آنان که به طریق برهان و فلسفه استدلالی توجهی ندارند و فقط تصفیة نفس می کنند و به شهودهایی دست یافته اند.

۴- آنان که هم در صور برهانی به کمال رسیده اند و هم به اشراق و عرفان دست یافته اند و بهترین دسته به حساب می آیند.

درس یازدهم : دوران متأخر

۱۲۶- متکلمین به چه کسانی گفته می شود؟

دانشمندان علم کلام، که به آن ها متکلمین می گویند، می خواستند از طریق عقل و استدلال از معارف دینی دفاع کنند.

۱۲۷- مهم ترین و مشهور ترین اثر فلسفی ملاصدرا چه نام دارد؟ الحکمة المتعالیه فی الاسفار اربعه، دایرة المعارف فلسفی ملاصدرا است این کتاب به اسفار مشهور است و در نه جلد به چاپ رسیده، با الهام از سفر چهار مرحله ای عارفان در چهار بخش اصلی تألیف و تنظیم شده است.

۱۲۸- سفر اول سالک، از خلق به حق، مطابق با کدام مبحث فلسفی حکمت ملاصدرا است؟ مباحث عمومی فلسفه

۱۲۹- سفر دوم سالک، با حق و در حق، مطابق با کدام مبحث فلسفی حکمت ملاصدرا است؟ مباحث مربوط به توحید و صفات الهی

۱۳۰- سفر سوم سالک، از حق به سوی خلق همراه با حق، مطابق با کدام مبحث فلسفی حکمت ملاصدرا است؟ افعال خداوند و ربوبیت و حکمت الهی

۱۳۱- سفر چهارم سالک، در خلق است با حق، مطابق با کدام مبحث فلسفی حکمت ملاصدرا است؟ علم النفس و مراحل شکل گیری آن تا رسیدن به مرحله معاد

۱۳۲- فلسفه ای که ملاصدرا بنیان نهاد چه نام داشت و نتیجه چه بود؟ حکمت متعالیه، نتیجه تکاملی دو مشرب گذشته، «فلسفه مشاء» و «فلسفه اشراق» و نیز انس دایمی ایشان با وحی الهی و قرآن کریم بود.

۱۳۳- میزان و ملاک فلسفی بودن یک متن یا سخن چیست؟ اولاً هر مبحثی طرح می شود به موضوع فلسفه، یعنی وجود و مسائل بنیادی مربوط به آن، مربوط باشد. ثانیاً متکی بر عقل و استدلال عقلی باشد، نه شهود قلبی و بیان نقلی و قرآنی.